

KOSKELO

Selkämeren kansallispuiston uutiskirje 1/2015

Marraskuinen Munakari. Gummandooran saaristo, Pori. Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki/Metsähallitus

Rauhallista Joulua ja Onnea Vuodelle 2016!

Kiitos hyvästä yhteistyöstä - jatketaan sitä edelleen!

Toivottaa Metsähallituksen väki

Edellisen Koskelon ilmestymisestä on vierähtänyt jo vuoden verran. Selkämeren kansallispuistossa on tapahtunut sinä aikana paljon, ja Koskelo keskittyykin luomaan katsauksen kuluneen vuoden tapahtumiin. Koko tapahtumien ja toimijoiden kirjo ei yhteen Koskeloon mahdu mitenkään, mutta mukaan on koottu poimintoja ja tunnelmia vuoden varrelta ja eri puolilta Selkämerta.

Seuraathan Selkämeren kansallispuistoa myös Facebookissa? Siellä kerromme tuoreimmat kuulumiset ja jaamme Selkämereen liittyviä uutisia. Uutiskirje Koskeloa toimitetaan toki jatkossakin. Koskelon sisällöksi ovat erittäin tervetulleita kaikkien toimijoiden uutiset. Halutessasi tiedottaa oman organisaatiosi ajankohtaisista asioista seuraavassa Koskelossa, ota yhteyttä. Mikäli et halua jatkossa saada Koskeloa tai haluat lisätä sen jakeluun uuden organisaation tai henkilön, ota yhteyttä Koskelon toimittajaan: Minna Uusiniitty-Kivimäki etunimi.sukunimi@metsa.fi puh. 040 483 6006.

Raumalaisen merimaiseman tuttu maamerkki Santkarin pooki vartioi kansallispuiston vesiä. Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki/ Metsähallitus

SELKÄMEREN KANSALLISPUISTO LAAJENEES RAUMALLA

Selkämeren kansallispuistolla on aihetta juhlaan: Rauman kaupunki hyväksyi 2.11.2015 sopimuksen eräiden omistamiensa saaristoalueiden liittämisestä Selkämeren kansallispuistoon. Liitos on valtakunnallisesti erittäin merkittävä, sillä koskaan aikaisemmin lain suomaa mahdollisuutta julkisoikeudellisten yhteisöjen maiden liittämisestä kansallispuistoon ei ole Suomessa käytetty.

Sopimuksen myötä kansallispuisto laajenee Raumalla 2500 hehtaarilla. Alueen kärkikohteita ovat Kylmäpihlajan majakkasaari, jossa kävijöitä palvelevat kesäksi 2015 uudistettu hotelli ja ravintola, sekä Kuuskajaskarin linnakesaari monipuolisine palveluineen.

Lisätietoa:

[http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Selkameren_kansallispuiston_Rauman_kaup\(35999\)](http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Selkameren_kansallispuiston_Rauman_kaup(35999))

<http://www.kylmapihlaja.com/>

<http://www.kuuskajaskari.fi/>

AVARA LUONTO VIE JOULUKUUSSA SELKÄMERELLE

Ylen mittava luontodokumenttiprojekti huipentuu lauantaina 12.12., kun kolmiosainen dokumenttisarja *Kolme kesää Selkämerellä* saa ensi-iltansa. Vuosina 2013-2015 Selkämeren kansallispuiston maisemissa kuvattu sarja esittelee Selkämeren maisemia ja luontoa huikealla ja ennennäkemättömällä tavalla, sillä se on kuvattu pitkälti tapahtumien keskipisteestä, pääosan esittäjien silmien korkeudelta. Lähde Avaran Luonnon mukana nojatuolimatkalle Selkämerelle! Jaksot esitetään TV1:llä 12.12., 19.12. ja 26.12. klo 18.40.

Lisätietoa: http://www.luontoon.fi/uutisarkisto/-/asset_publisher/6OPbu9FTyaPz/content/ylen-avara-luonto-matkaa-joulukuussa-selkamerelle?redirect=%2Fselkameri%2Fajankohtaista

HANKEUUTISIA

Alkuvuoden aikana saatettiin päätökseen Metsähallituksen "vanhat" Selkämeri-hankkeet Selkämeren helmet Satakunnassa ja SeLuKu. Hankkeissa laaditut julkaisut, Selkämeren helmet - kansallispuiston kehittämissuunnitelma 2015 - 2025 ja Selkämeren kansallispuiston luonnonhoidon yleissuunnitelma ovat vielä taitettavana, mutta muilta osin hankkeiden toimenpiteet on loppuunsaatettu.

Lisätietoa:

projektipäällikkö Minna Uusiniitty-Kivimäki etunimi.sukunimi@metsa.fi puh. 040 483 6006

Uusiakin hankkeita on suunniteltu ja kaksi hanketta on käynnistynyt:

Samassa veneessä Selkämerelle on rannikon Leader-ryhmien Pohjois-Satakunnan, Karhuseudun ja Ravakan rahoittama hanke. Hankkeen tavoitteena on aloittaa viidellä kohteella eri puolilla Selkämeren kansallispuistoa paikallistason yhteistyö ja hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen. Vuonna 2015 töitä tehtiin Luvialla Säpissä ja Eurajoen Iso-Susikarissa, 2016 jatketaan Merikarvian Hamskerissa, Luvian Välikalliossa ja Uudenkaupungin Putsaareissa.

Lisätietoa: <http://www.metsa.fi/samassaveneessa>

Säppi merellisen matkailun helmeksi -hanke keskittyy nimensä mukaisesti Säpin majakkasaaren kehittämiseen tavoitteenaan rahoituksen etsiminen Säpin sataman kunnostamiselle ja yhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä sopiminen Säpin toimijoiden kanssa. Hanke on saanut rahoitusta Satakuntaliiton maakunnan kehittämisrahasta. Säpin ajankohtaisista asioista kerrotaan lisää hieman jäljempänä.

Lisätietoa: <http://www.metsa.fi/sappiselkamerenhelmi>

VAPAAEHTOISET KENTÄLLÄ

Aiempien vuosien tapaan myös tänä vuonna on hoidettu luontoa, korjattu rakennuksia ja parannettu kävijäpalveluita yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Työt on osin toteutettu yllä mainittujen hankkeiden yhteydessä. Esimerkiksi kesä-heinäkuun vaihteessa Säpissä järjestettiin edellisen vuoden tavoin kaksiviikkoinen kansainvälinen

Jätekuorma matkalla mantereelle Iso-Susikarin talkoista.
Kuva: Minna Uusiniitty-Kivimäki/Metsähallitus

vapaaehtoistyöleiri ja syyskuussa talkoitiin kahden päivän ajan kotimaisin voimin Eurajoen Iso-Susikarissa, jossa siivottiin vuosia sitten keskeneräiseksi jääneen kalamajan rakennustyömaan jälkiä.

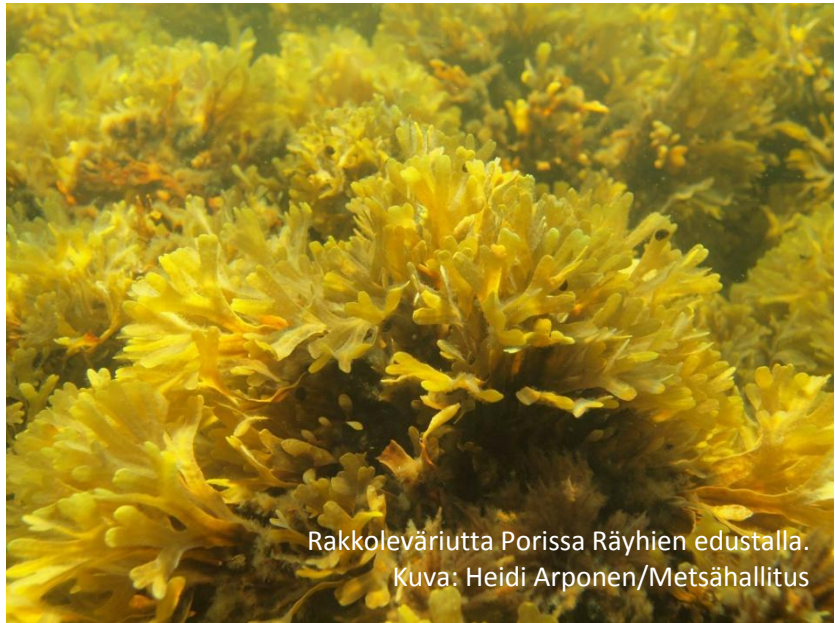
Mittava projekti on ollut myös Porin edustan retkeilysaarten laitureiden korjaus. Viime talvi kohteli kaltoin sekä Iso-Enskerin, Seliskerin että Munakarin laitureita. Suurimmat vauriot kärsittiin Seliskerissä, jonka laiturit olivatkin kesän ajan pois käytöstä. Korjaustöitä päästiin tekemään syksyllä Selkämeren kansallispuiston Ystävät ry:n vetämässä projektissa, jota Technip Offshore Finland Oy ja Tullow Oil tukivat kaikkiaan 10 000 eurolla.

Kiitos kaikille tukijoille ja vapaaehtoisille korvaamattomasta avustanne!

Lisätietoa: <https://www.facebook.com/selkameri/>

VEDENALAISINVENTOINNIT JATKUIVAT

Vedenalaisinventointeja tekevä Metsähallituksen meritiimi oli kesän ajan liikkeellä Selkämerellä kolmen venekunnan voimin. Inventointivuorossa olivat tänä vuonna Pori, Luvia ja Merikarvia. Mielenkiintoisesta työstä, sykähdyttävistä löydöistä ja kaikenlaisista sattumuksista voi lukea Meritiimin omasta blogista: <http://metsahallitusmerella.blogspot.fi/search/label/Selk%C3%A4meren%20kansallispuisto>

Rakkoleväriutta Porissa Rähkien edustalla.
Kuva: Heidi Arponen/Metsähallitus

KALASTUS ESILLÄ

Kalastus on tärkeässä roolissa Selkämeren kansallispuistossa - onhan se mainittu jo puiston perustamislaisissa. Kuluneen vuoden aikana kalastuskulttuuri ja -historia ovat olleet huomion kohteena useammallakin tavalla.

Selkämeren virtuaalioppaassa julkaistiin Euroopan kansallispuistopäivänä Ammattina kalastus-lyhytelokuvasarjan toinen elokuva, joka kertoo Oskari Hellénin työstä kalastajana Uudenkaupungin vesillä. Samaan aikaan Ahlaisten saaristossa vuonna 2014 päivätuvaksi kunnostettuun kalamajaan avautui alueen kalastushistoriaa esittelevä näyttely. Näyttely suunniteltiin ja toteutettiin Selkämeren ammattikalastajat ry:n hankkeessa.

Myös Selkämeren kansallispuiston Ystävät ry on tehnyt arvokasta työtä kalastuksen historian dokumentoinnissa: yhdistys on kerännyt mittavan tietopaketin Porin ja Luvian rajalla sijaitsevien Rähkien saarten käyttöhistoriasta ja alueen nimistöstä ja on nyt aloittelemassa vastaavantyyppistä projektia myös Merikarviaseuran kanssa.

Munakari. Kuva: Anssi Riihiaho/Metsähallitus

Lisätietoa:

Munakarin päivätuvan näyttelyn mobiiliopastus: www.selkameri.fi/taskuopas

Idän Rähkien käyttöhistoria:

<http://www.selkamerenystavat.fi/joomla/index.php/design2/16-tietokanta/tutkimusjulkaisut/50-tutkimusjulkaisut>

SÄPIN AJANKOHTAISIA

Luvian ja Porin edustalla sijaitseva Säpin majakkasaari on sekä luonoltaan että kulttuuriperinnöltään ainutlaatuisen rikas. Suojeluarvojen ylläpito edellyttää jatkuvaa hoitoa ja yhteensovittamista kasvavan kävijäpaineen kanssa. Säppi onkin yksi Selkämeren kansallispuiston eniten panostuksia ja kehittämistä vaativista kohteista.

Tällä hetkellä Säpin hoidon ja käytön pullonkaulana on yli satavuotias satama, joka ei mataloitumisen ja huonon kuntosuorituksen vuoksi enää palvele nykyisiä tarpeita. Ellei mitään tehdä, nykyinen laituri on vaarassa sortua, mikä käytännössä lopettaisi saaren käytön ja hoidon ja suojeluarvot menetettäisiin. Siksi sataman kunnostaminen on kaikkein kiireellisin ja kriittisin toimenpide Säpissä. Vain sen avulla Säppi voidaan pelastaa.

Metsähallitus on laatinut suunnitelman ja jättänyt Aluehallintovirastolle lupahakemuksen sataman kunnostamisesta. Investoinnille ei kuitenkaan vielä ole rahoitusta. Ankarissa olosuhteissa sataman kunnostaminen on mittava projekti, ja siksi siihen tarvitaan valtion erillisrahoitusta.

Kuluneen vuoden aikana myös Säpin majakan turvallisuutta on parannettu. Liikennevirasto teki turvallisuustarkastuksen Säppiin loppuvuodesta 2014 ja tuolloin havaitut, majakkavierailujen näkökulmasta keskeiset turvallisuusongelmat korjattiin alkukesällä ja syksyllä 2015. Majakkavierailulle pääsee jatkossa opastetusti. Opastettuja retkiä Säppiin järjestävät yrittäjät, jotka ovat tehneet Metsähallituksen kanssa yhteistyösopimuksen ja sitoutuneet kestävän luontomatkailun periaatteisiin, löytyvät Selkämeren kansallispuiston verkkosivulta <http://www.luontoon.fi/selkameri/palvelut/yhteistyotahot>.

ISONKARIN LAMMASPAINENVIIKOT SUOSITTUJA

Kirjailija, ohjaaja, näyttelijä ja kansallispuistokummi Pirkko Saisio on myös lammaspaimen! Saisio, jolle Selkämeren maisemat ovat tuttuja purjehdusharrastuksen ja Lyökin kesäpaikan kautta, aloitti tänä vuonna kesänsä Isossakarissa lammaspaimenena ja nautiskellen majakkasaaren tuulista.

Metsähallitus järjestää suosittuja lammaspaimenlomia eri puolilla Suomea, mutta Isossakarissa lomat organisoivat saarella toimivat yrittäjät. Lampaat laiduntavat majakan ympäristössä.

Paimenten tehtäviin kuuluu mm. vaihtaa lampaille raikas juomavesi, seurata lampaiden yleiskuntoa ja laskea lampaat päivittäin, jotta mahdolliset karkulaiset saadaan kiinni.

Lisätietoa: <http://www.isokari.fi/>

Kuva: Outi Ala-Härkönen/Metsähallitus

KATANPÄÄSSÄ JUHLAVUOSI

Selkämeren kansallispuiston eteläisimmässä kohteessa, Katanpäässä juhlittiin kesäkuussa linnakkeen 100-vuotista taivalta. Juhlavuoden kesä on ollut vilkas: asiakkaat ovat löytäneet Katanpään palvelut hyvin ja pitäneet yrittäjät kiireisinä.

Tänä vuonna saareen on merkitty myös uusia polkuja. Syksyllä aloitettiin lisäksi historiallisten rakennusten kunnostushanke kiireellisimmistä korjausta vaativista kohteista. Samalla ehkäistään uusien vaurioiden syntymistä.

Lisätietoa: <http://www.katanpaa.fi/>

VASTAA KYSELYYN POHJANLAHDEN TEEMAVUODEN JÄRJESTÄMISESTÄ!

Pohjanlahdelle suunnitellaan omaa teemavuotta. Teemavuoden lähtökohtana on nostaa tietoisuutta Pohjanlahden alueen vahvuuksista, mahdollisuuksista ja erityispiirteistä. Parhaimmillaan teemavuosi parantaa alueen omaa identiteettiä, lisää sisäistä yhteistyötä ja tuo Pohjanlahden esiin kansainvälisesti. Teemavuosi on sateenvarjo, joka voi kattaa monia eri aloja ja aihepiirejä – millaisia aiheita sinä nostaisit esiin Pohjanlahdesta?

Turun yliopiston Brahea-keskus, Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus toteuttaa Pohjanlahden teemavuoden esiselvitykseen liittyvän kyselyn. Kaikille toimijoille avoin kysely kerää ideoita ja kartoittaa näkemyksiä Pohjanlahden teemavuodesta, jotta se vastaisi mahdollisimman hyvin alueen tarpeisiin. Vastausaikaa on 15.12.2015 asti.

Kyselyyn voi vastata osoitteessa <https://www.webropolsurveys.com/R/36ECAB1EB5BD2EA8.par>

METSÄHALLITUKSEN LUONTOPALVELUISSA UDELLEEN JÄRJESTÄYTYMISTÄ

Metsähallituksen Luontopalveluiden toimintaa uudistetaan: kansallispuistojen ja muiden luonto- ja historiakohteiden yleisökäytöstä vastaavat puistoalueet laajenevat. Uusi Rannikon puistoalue ulottuu vuodenvaihteen jälkeen Selkämereltä Itäiselle Suomenlahdelle asti pitäen sisällään 10 kansallispuistoa (Selkämeri, Puurijärvi-Isosuo, Kurjenrahka, Saaristomeri, Teijo, Tammisaari, Nuuksio, Sipoonkorpi, Valkmusa, Itäinen Suomenlahti). Puistonjohtajana aloittaa Henrik Jansson, kenttäpäällikkönä Jere Rauhala ja asiakaspalvelupäällikkönä Petra Niskanen. Uudistuksella pyritään saamaa uusia painotuksia matkailuyhteistyöhön, viestintään, hanketyöhön, kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyöhön sekä kentän töiden hoitoon.